

Osobowe, profesjonalne i pozazawodowe przesłanki skutecznej resocjalizacji

O sukcesie wychowawczym pedagoga resocjalizacyjnego
decyduje pięć czynników :

1. Przesłanki (predyspozycje) osobowe
2. Kompetencje profesjonalne
3. Doświadczenie zawodowe
4. Klimat społeczny placówki resocjalizacyjnej
5. Przesłanki prawno-administracyjne

Przesłanki osobowe

- 1. Postawa aksjologiczna zorientowana na wartości humanistyczne i antropologiczne
- 2. Zdrowie fizyczne i psychiczne jako czynnik umożliwiający wytrwałość w realizacji celu
- 3. Synergia wiedzy teoretycznej z praktyczną jako instrument wpływu wychowawczego
- 4. Zdrowa osobowość (brak cech psycho lub socjopatycznych)

Kompetencje profesjonalne

- 1. Wiedza pedagogiczna (spełniająca funkcje poznawcze, innowacyjne, diagnostyczne, kreujące potencjały)
- 2. Myślenie kategoriami pedagogicznymi (tworzenie myślowych związków przyczynowo- skutkowych, opartych na paradygmacie humanistycznym) które ukierunkowane jest na wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków)
- 3. Postawy i działania pedagogiczne wynikające ze zdobytych doświadczeń skonfrontowanych z posiadaną wiedzą teoretyczną.

Doświadczenia zawodowe

- 1. Bezpośrednia praca lub współpraca z osobami nieprzystosowanymi społecznie
- 2. Uczestnictwo w działaniach na rzecz osób zmarginalizowanych
- 3. Doświadczenia osobiste z przeszłości (w tym również rodzinne)

Klimat społeczny

- 1. Klimat społeczny instytucji o charakterze pedagogiczno- demokratycznym z podmiotowym a nie przedmiotowym zaangażowaniem wychowanków w życie placówki.
- 2. Klimat społeczny placówki o charakterze dyscyplinująco- restryktywnym jest zagrożeniem dla procesu resocjalizacji.

Przesłanki prawno-administracyjne

- 1. Przepisy regulujące działalność placówki resocjalizacyjnej oparte na wiedzy pedagogicznej a nie prawniczej.
- 2. Funkcja prawa sprowadzać się powinna jedynie do regulowania podstawowych zależności formalno-administracyjnych, zgodnych z innymi aktami prawnymi, a nie wnikać w zakresy merytorycznej pracy.

CO NIE JEST ISTOTĄ PRACY RESOCJALIZACYJNEJ?

- 1. Nie jest istotą pracy resocjalizacyjnej narzucanie i egzekwowanie przez wychowawcę przymusu zmiany postaw i zachowań wywoływanej karami i nagrodami regulaminowymi, gdyż prowadzi to jedynie do tzw. zafałszowanego przystosowania społecznego i ugruntowania tzw. tożsamości dewiacyjnej wychowanka.
- 2. Nie jest istotą pracy resocjalizacyjnej działania socjo i psycho terapeutyczne, gdyż terapia powinna być dobrowolna a nie przymusowa i na ogół stosowane formy terapii nie działają na syndrom nieprzystosowania społecznego.
- 3. Nie jest istotą pracy resocjalizacyjnej „siłowe” uspołecznianie tzn. zmuszania do zewnętrznych kontaktów społecznych bez wewnętrznej zgody wychowanka na te kontakty.

CO JEST ISTOTĄ PRACY RESOCJALIZACYJNEJ?

- Istotą pracy resocjalizacyjnej jest realizowanie triady: resocjalizacja-readaptacja- reintegracja społeczna. Błędem jest myślenie, że można te trzy procesy traktować odrębnie. Proces resocjalizacji, readaptacji i reintegracji społecznej powinien się zaczynać w momencie przekroczenia progu placówki przez wychowanka. Praca pedagoga ma na celu wywołanie przemiany z tożsamości dewiacyjnej w tożsamość niedewiacyjną wychowanka. Dopiero konsekwencją tej zmiany będą na trwałe zmienione jego postawy i zachowania. Nigdy odwrotnie!

Praca pedagoga resocjalizacyjnego odniesie sukces jeśli będzie oparta na:

- *„Szacunku do dziecka niewiedzy[...]*
- *Szacunku dla pracy poznania*
- *Szacunku dla niepowodzenia i łez[...]*
- *Szacunku dla własności dziecka i jego budżetu[...]*
- *Szacunku dla tajemnic i wahań ciężkiej pracy wzrostu.*
- *Szacunku dla każdej bieżącej godziny, dla dnia dzisiejszego”*
- *Janusz Korczak,, Prawo dziecka do szacunku”, RPD, Warszawa 2017 s. 37*